

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5921200545
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5921200545.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. C., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa rodičov: matka - Bc. W. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. P. XXXX/XX, O. a otec neuvedený, o návrhu navrhovateľa PhDr. T. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. K. XXXX/XX, O., právne zastúpeného Mgr. Monikou Dubskou, advokátkou, so sídlom E. XX, O., na úpravu styku blízkej osoby s maloletým dieťaťom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 11P/37/2021-108 zo dňa 6. mája 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í t a k**, že PhDr. T. M. je **o p r á v n e n ý** stretávať sa s maloletou C. C., nar. XX.XX.XXXX:

- každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od soboty 9.00 hod. do nedele 19.00 hod. (všeobecná úprava styku),
- počas letných prázdnin v mesiaci júl jeden týždeň počnúc druhým pondelkom (v tomto mesiaci) od 9.00 hod do bezprostredne nasledujúcej nedele do 19.00 hod. a v mesiaci august jeden týždeň počnúc druhým pondelkom (v tomto mesiaci) od 9.00 hod do bezprostredne nasledujúcej nedele do 19.00 hod. (osobitná úprava styku),
- navrhovateľ **j e p o v i n ý** prevziať v stanovený čas maloletú C. v dňoch školského vyučovania v mieste sídla školy, ktorú maloletá navštevuje, v ostatných dňoch v mieste bydliska matky maloletej a maloletú vždy v mieste bydliska matky maloletej v stanovený čas matke maloletej riadne a včas odovzdať po ukončení styku s tým, že matka maloletej sa **z a v ä z u j e** maloletú na stretnutie s navrhovateľom riadne a včas pripraviť,
- počas realizácie osobitnej úpravy styku sa všeobecná úprava styku neuplatňuje.

Vo zvyšnej časti návrh PhDr. T. M. na úpravu stretávania s maloletou C. C., nar. XX.XX.XXXX **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) rozhodol tak, že upravil styk navrhovateľa - PhDr. T. M. s maloletou C. C., nar. XX.XX.XXXX v rozsahu každý nepárny víkend v kalendárnom roku od soboty od 9:00 hod. do nedele do 19:00 hod. a každú stredu v párnom kalendárnom týždni od 15:00 hod. do 19:00 hod. (všeobecná úprava styku) a počas letných prázdnin v mesiaci júl jeden týždeň počnúc druhým pondelkom v mesiaci júl od 9:00 hod. do bezprostredne nasledujúcej nedele do 19:00 hod. a v mesiaci august jeden týždeň počnúc druhým pondelok v mesiaci august od

9:00 hod. do bezprostredne nasledujúcej nedele do 19:00 hod. (osobitná úprava styku). Osobitne tiež vymedzil, že v prípade, ak sa bude všeobecná úprava styku navrhovateľa s maloletou časovo prelínať s osobitnou úpravou stretávania (t.j. obdobie od 1.7. do 31.8. kalendárneho roka) platí, že navrhovateľ sa v týchto obdobiach bude oprávnený stretávať s maloletou iba v súlade s osobitnou úpravou styku. Navrhovateľovi súčasne uložil povinnosť prevziať v stanovený čas maloletú C. v dňoch školského vyučovania v mieste sídla školy, ktorú maloletá navštevuje a v ostatných dňoch v mieste bydliska matky maloletej a maloletú vždy v mieste bydliska matky maloletej v stanovený čas matke maloletej riadne a včas odovzdať po ukončení styku a matke stanovil povinnosť maloletú na stretnutie s navrhovateľom riadne a včas pripraviť.

2.S poukazom na aplikáciu ustanovení čl. 5 a § 25 ods. 5 zákona č. 36/2015 Z.z. o rodine (ďalej aj ako ZoR) v spojení s § 116 OZ a § 38 ods. 1,2 CMP súd prvej inštancie východiskovo zdôraznil záujem maloletého dieťaťa ako prvoradé hľadisko pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a špecifikoval/vymenoval kritériá, ktoré v tejto spojitosti zohľadňuje.

3.Následne okresný súd skutkovo ustálil, že maloletá C., narodená XX.XX.XXXX bola rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/99/2011-42 zo dňa 23.01.2012 osvojená W. C. (ďalej v texte ako matka). Matka a navrhovateľ nežijú v spoločnej domácnosti. V období od narodenia maloletej boli striedavo v partnerskom a kamarátskom vzťahu. Navrhovateľ pomáhal zabezpečovať dennodennú starostlivosť o maloletú bez ohľadu na to, v akom vzťahu práve s matkou maloletej bol. Navštevoval a aktívne sa podieľal na starostlivosti o maloletú počas plaveckého kurzu pre dojčatá a batolátá, počas plaveckého kurzu pre väčšie deti, zimných lezeckých kurzov, aktívne sa zapájal do starostlivosti o maloletú, pokiaľ ide o školskú dochádzku (sprievod do a zo školy, účasť na mimoškolských akciách, napr. besiedky), zaujímal sa o jej študijné výsledky, k čomu matka maloletej dala súhlas.

4.Navrhovateľ tiež inicioval stretnutie u mediátora, za účelom dohody ohľadne stretávania sa s maloletou, ktorého sa matka odmietla zúčastniť. Pre školský rok 2020/2021 už matka navrhovateľa neuviedla, ako osobu, ktorá môže maloletú prevziať zo školského zariadenia, uviedla tam však, okrem iných osôb, matku navrhovateľa (ktorú označila ako „stará mama“) a otca navrhovateľa (ktorého označila ako „starý otec“). Navrhovateľ v roku 2016 kúpil byt za účelom zabezpečenia maloletej (ako uviedol v návrhu), ktorý „napísal“ na matku maloletej (matka sa vo svojom vyjadrení vyjadrila, že o byt nemá záujem a chce ho vrátiť navrhovateľovi, nakoľko sa vie o C. postarať sama). Zo správy UPSVaR Ružomberok z prešetrenia pomerov bolo zistené, že C. býva spolu so svojou matkou v trojizbovom byte, ktorý je vo vlastníctve matky. Domácnosť je kompletne zariadená, udržiavaná a požadovanej kultúrnej a hygienickej úrovni. C. je žiačkou 4. ročníka ZŠ K.. Navrhovateľ býva v rodinnom dome, ktorý je v jeho vlastníctve. Býva v ňom spolu s priateľkou. Domácnosť je taktiež kompletne zariadená, udržiavaná na požadovanej kultúrnej a hygienickej úrovni.

5.Súd prvej inštancie konštatoval, že matka s návrhom nesúhlasila, aj keď potvrdila, že navrhovateľ a jej dcéra majú dobrý vzťah, C. ho má veľmi rada a on ju má neskutočne rád. Boli v dennodenne kontakte, keď však obmedzila ich dennodenný kontakt, stretávali sa poza jej chrbát a s tým ona nesúhlasí, lebo si myslí, že navrhovateľ maloletú ovplyvňuje, aby ju klamala a o stretnutiach jej nehovorila. Bol vykonaný aj osobný pohovor s maloletou, kde maloletá potvrdila dobrý vzťah s navrhovateľom, má ho veľmi rada a on ju tiež, chce sa s ním stretávať, aj u neho prespávať, cez leto aj dlhšie, ale chce mať čas aj na kamarátky. Veľmi jej chýba, keď nie sú spolu. Pozná aj jeho priateľku, ktorú ma tiež rada, je milá a dobrá. 6.Okresný súd v danej spojitosti ďalší návrh na vykonanie dokazovania zo strany matky maloletej, a to psychologické vyšetrenie zamietol, nakoľko mal za to, že toto nie je potrebné. Nemal totiž žiadne pochybnosti v vzťahu navrhovateľa ako blízkej osoby k maloletej a naopak.

7.Nadväzne súd prvej inštancie vymedzil, že dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahov so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných záväzkov v súlade so zákonom (čl. 8 ods. 1). Pokiaľ ide o pojem blízke osoby, nemusí ísť len o príbuzných v priamom či pobočnom rade. Okruh blízkych osôb je zo zákona oveľa širší. Podľa § 116 OZ sú blízkyimi osobami vždy automaticky (bez ohľadu na to aký majú vzájomný vzťah) príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel. Zákon však definuje aj osoby , ktoré sa považujú za navzájom blízke aj bez existencie určeného rodinnoprávneho vzťahu za podmienky, že sú v pomere rodinnom alebo obdobnom a ujmu, ktorú by utrpela jedna z týchto osôb, by tá druhá dôvodne pocítovala ako vlastnú. Blízkou osobou dieťaťa tak môže byť aj bývalý manžel rodiča, ktorý síce nie je biologický rodič dieťaťa, ale roky sociálne rodičovstvo realizoval. Môže to byť aj iná osoba, pričom na otázku, kto je blízkou osobou dieťaťa, môže zodpovedať len dieťaťa samotné. Názory rodiča nie sú samy o sebe relevantné.

8. Ako primárnu preto bolo nevyhnutné vyriešiť otázku, či navrhovateľ je blízkou osobou maloletej. V tejto súvislosti podľa okresného súdu z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že navrhovateľ takouto osobou vo vzťahu k maloletej je. Bol súčasťou celého doterajšieho života maloletej, pomáhal s každodennou starostlivosťou o maloletú tak po fyzickej ako aj psychickej stránke. Keď to bolo potrebné, bol vždy nápomocný. Odprevádzal C. do škôlky, zo škôlky, neskôr do školy a zo školy domov. Chodil a mohol chodiť pre ňu do týchto zariadení. Informoval sa o jej štúdijských výsledkoch. Keď bolo treba učil sa s ňou. Naučil ju plávať, lyžovať, pomáhal matke s výberom záujmových krúžkov a pohybových aktivít, pričom často aj zabezpečoval účasť maloletej na týchto aktivitách, s matkou maloletej spoločne zvažovali, čo bude pre maloletú najlepšie. Bol nápomocný pri riešení zdravotných problémov maloletej. Nahrádzal maloletej otca, za ktorého sa aj považuje a tak je to aj zo strany maloletej, napriek tomu, že obaja vedia, že to v skutočnosti tak nie je. Okrem neho maloletá sama považuje za svoju rodinu aj rodinu navrhovateľa - jeho sestru a matku a otca navrhovateľa považuje za svojich starých rodičov. Maloletá C. blízky vzťah s navrhovateľom potvrdila, pričom išlo nie len o spontánne prejavenie náklonnosti, ale o uvážení krok, ktorý urobila, resp. vyjadrila bez nátlaku a ovplyvňovania, či už zo strany matky alebo navrhovateľa s prihliadnutím na jej vek. Bola informovaná o konaní, ako aj o jeho obsahu a mala jasnú predstavu aj o stretávaní sa s navrhovateľom. Tento svoj názor prezentovala rovnako na pojednávaní, ako aj pri osobnom pohovore s kolíznou opatrovníčkou. Mamu ľúbi, má k nej rešpekt, bojí sa, aby ju nesklamala, napriek tomu, by nechcela prísť o navrhovateľa, ktorého berie ako otca.

9. Samotná matka viackrát v priebehu pojednávania hovorila o navrhovateľovi ako o otcovi maloletej, nepoprela vzájomný dobrý vzťah medzi maloletou a navrhovateľom, pričom dokonca sama uviedla, že navrhovateľ sa až chorobne upol na maloletú už odkedy si ju priviezla domov, až jej to niekedy prekážalo. Podvedome a spontánne uviedla, že keď mala C. vážny úraz (január 2021), bol to práve navrhovateľ, ktorého požiadala o pomoc a súčinnosť, nakoľko aj tak by ho o tom úraze, ako uviedla, musela informovať, aj napriek tomu, že v tom čase už vzťahy medzi nimi neboli dobré.

10. Okresný súd dospel k záveru, že dôvodom bránenia styku maloletej s navrhovateľom zo strany matky je len zanevrenie na osobu navrhovateľa po viacerých sklamaniach, ktoré sa však týkali výlučne vzťahu matky a navrhovateľa, nie maloletej. Uvedené ale nemôže byť na ujmu maloletej C., ktorá, nakoľko matku poslúcha a neodporuje jej, v podstate trpí tým, že sa s navrhovateľom nemôže stretávať a tráviť čas ako tomu bolo doteraz.

11. Pokiaľ ide o rozsah styku navrhovateľa s maloletou, súd prvej inštancie zohľadnil názor dieťaťa, doterajší priebeh stretávania, resp. trávenia času navrhovateľa s maloletou a tiež skutočnosť, že upravuje styk maloletej s blízkou osobou, ktorá síce nemá rodičovské práva a povinnosti, ale po citovej stránke je zo strany maloletej ako druhý rodič vnímaná. Maloletá sa jednoznačne vyjadrila, že sa chce stretávať s navrhovateľom a chce u neho aj prespávať, pričom prespávať by chcela cez víkend, v piatky má väčšinou iný program. Preto vymedzil stretávanie každý druhý víkend od soboty do nedele. Nakoľko sa zvykol navrhovateľ s maloletou aj učiť, bral a odprevádzal ju do/zo školy, vodil na krúžky, súčasne upravil styk navrhovateľa s maloletou aj počas pracovného týždňa a to každú druhú stredu od 15.00 hodiny do 19.00. Čo sa týka letných prázdnin, mal za to, že stretávanie sa maloletej s navrhovateľom bude postačujúce jeden týždeň v prvý mesiac prázdnin a jeden týždeň v druhý mesiac prázdnin, o čo maloletá taktiež prejavila záujem.

12. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

13. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka, ktorá sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia vecí súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie.

14. Namietala, že v prípade navrhovateľa ide o jej priateľa, s ktorým síce udržiavala vzťah po nejakú dobu, ale nikdy nevedli spoločnú domácnosť, nezabezpečovali potreby rodiny a dieťaťa spoločne. Tvrdenie navrhovateľa, že žili ako druh a družka, sa nezakladá na pravde, nakoľko spolu nikdy takto nežili a nie je pravdou, že by sa o maloletú starali s jej matkou ako jej rodičia. Navrhovateľ a matka maloletej sa stretávali občasne, podľa toho, ako sa to tomu-ktorému z nich hodilo, matka maloletej sa prioritne venovala starostlivosti a výchove dcéry, a to, že jej navrhovateľ pomohol napr. s odvozom dcéry niekam, pohral sa s ňou a pod., neznamená, že by bol vo vzťahu k maloletej takou osobou, ktorú možno považovať za blízkou osobu. Takto matke maloletej pomáhali niekedy aj jej kamarátky a takáto pomoc nemôže zakladať právo na styk s dieťaťom. Navrhovateľ v podanom návrhu uviedol, že s maloletou navštevoval lekárov, staral sa o ňu a pod., čo je zavádzajúce.

15. Matka zdôraznila, že navrhovateľ síce bol s dieťaťom v kontakte, ale nie je rodičom maloletej, čo však (on) nerešpektuje, o čom svedčí tak ním podaný návrh, ako aj to, že na pojednávaní navrhol uzavretie rodičovskej dohody. Nepopiera, že navrhovateľ bol s jej dcérou v kontakte, v akom mu počas trvania ich „vzťahu“ umožnila resp. ako si to presadil sám navrhovateľ, ale nemožno hovoriť o tom, že by bol takou osobou, ktorá by mala mať právo na styk v rozsahu, v akom nemajú ani mnohí biologickí rodičia a to bez akejkoľvek zodpovednosti vo vzťahu k dieťaťu a akejkoľvek zodpovednosti za jej vývoj. Pri rozsahu styku, ako ho určil súd by mal navrhovateľ značný vplyv na jej vývoj, jej správanie a pod., čo vzhľadom na povahové črty navrhovateľa matka vníma ako nebezpečenstvo pre zdravý duševný vývoj dieťaťa. Maloletá bola jej matkou osvojená v útlom veku, pričom matka absolvovala náročnú a dlhodobú prípravu, vrátane psychologickéj, musela predložiť potvrdenia o svojej spôsobilosti a zdravotnom stave a preukázať, že o dieťa bude riadne postarané - nič z toho navrhovateľ nikdy neabsolvoval. Matka nepopiera, že navrhovateľ má zrejme maloletú rád, pochybuje však, že je v záujme jej dcéry, aby sa s ňou stretával. U navrhovateľa ide aj po rozchode s matkou maloletej a po tom, čo ho požiadala, aby sa k jej dcére nepribližoval, doslova o „posadnutosť“ dieťaťom, za malou C. chodil do školy, tajne sa s ňou stretával a navádzal ju, aby to nepovedala matke, dával jej sladkosti (kupovanie si dieťaťa) a podobne. Nie je podľa nej zrejmé, či je navrhovateľ psychicky spôsobilý, aby sa s dieťaťom stretával, a to bez prítomnosti jej matky, keďže matka má obavy, či by s dieťaťom niekam neodišiel alebo by sa inak neprimerane nesprával k dieťaťu. Matka totiž na to, aby jej mohlo byť dieťa zverené do starostlivosti, musela preukázať, že je okrem iného aj psychicky spôsobilá sa o dieťa starať. Navrhovateľovi však stačili jeho nepreukázané tvrdenia, ktorým súd bezvýhradne uveril a upravil mu tak rozsiahly styk s maloletou tak, že matka nemôže s maloletou ani nikam vycestovať cez prázdniny.

16. Navrhovateľ má v súčasnosti priateľku (ktorá má približne o 30 rokov menej ako navrhovateľ), s ktorou žije v spoločnej domácnosti a kde by maloletá mala tráviť čas s ním. Matka maloletej nevidí žiaden rozumný dôvod, aby jej dcéra bola v kontakte s touto ženou a aby sa táto podieľala tiež na starostlivosti o ňu a jej výchove. O tejto osobe nemal súd žiadnu vedomosť, napriek tomu rozhodol, aby navrhovateľ mohol si maloletú C. brať ku sebe, a to dokonca počas dvoch týždňov počas letných prázdnin. Navyše, matka maloletej tým, že ju navrhovateľ klamal, že s priateľkou nie je, resp. že sa s ňou rozíde, a tiež po tom, čo aj priamo tejto priateľke povedala, že si neželá, aby bola v kontakte s jej dcérou, nesúhlasí, aby jej dcéra chodila do domácnosti navrhovateľa, kde táto jeho priateľka žije. Podľa matky súd v tomto prípade opomenul čl. 4 Základných zásad Zákona o rodine, v zmysle ktorého ustanovenia rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením a povinnosť zabezpečiť rodine pokojné a bezpečné prostredie. Matka maloletej ako jediný rodič dieťaťa chce urobiť všetko pre harmonický a zdravý vývoj maloletej a chce túto vychovávať v zhode so svojimi hodnotami. Navrhovateľ a jeho hodnoty sa od hodnotového rebríčka matky zásadne líšia a sú vo svojej podstate aj príčinou, prečo matka maloletej a navrhovateľ nikdy svoj vzťah „neposunuli ďalej“, nevzali sa a nevedli spoločnú domácnosť. Matke maloletej a aj navrhovateľovi ich takpovediac „kamarátska“ známosť vyhovovala, matka bola presvedčená, že vážny vzťah či manželstvo s navrhovateľom by pre ňu nebolo dobrým rozhodnutím a preto nikdy týmto smerom neuvažovala, nakoľko vedela, ako dopadla prvá manželka navrhovateľa a tiež vzhľadom na povahové a osobnostné črty navrhovateľa nevidela perspektívu v nadviazaní vážneho vzťahu s ním. Navrhovateľ svojimi neustálymi návštevami u matky znemožňoval matke vôbec nadviazanie nejakého vzťahu, stále nejako naznačoval, že by mohli byť spolu.

17. Tiež sa matka maloletej vzhľadom na netradičné správanie sa navrhovateľa k jej dcére (objímanie, podľa matky až neprimerané prejavovanie fyzickej náklonnosti, vyhlasovanie, že C. miluje a pod.) začala sa obávať aj toho, či by nebol pre jej zdravý vývoj ohrozením kontakt s ním a začala mať čoraz viac dojem, či zo strany navrhovateľa záujem o C. nie je až v rovine niečoho nevhodného, závislosti či prenasledovania. Doteraz matka mnohokrát videla auto navrhovateľa, keď išla s dcérou do školy alebo šla po ňu, navrhovateľ sa dokonca uchádzal o zamestnanie v rovnakej firme, kde pracuje matka. Uvedené správanie navrhovateľa v matke evokuje dojem istej „obsesie“ a bojí sa aj toho, čo bude nasledovať do budúcnosti. Jedným z dôvodov, prečo sa matka maloletej rozhodla zamedziť kontakt navrhovateľa s jej dcérou, bolo tiež to, že sústavné spochybňoval výchovné metódy matky, zľahčoval povinnosti maloletej, nerešpektoval matkou určené a maloletou akceptované pravidlá a tým zasahoval neprimerane do života maloletej C.. V záujme dieťaťa nie je určite to, aby bola vystavovaná stresu alebo aby bola bezdôvodne spochybňovaná jej najbližšia osoba, ktorou je nepochybne matka. C. je dieťaťom, ktoré bolo hneď po narodení opustené biologickými rodičmi, osvojila si ju jej terajšia matka ako malé bábätko - táto skutočnosť zakladá značné nároky aj na výchovu maloletej, nakoľko ostala opustená hneď po pôrode, preto sa jej matka snažila vyhnúť sa v jej výchove sklamaniam dieťaťa, nedôvere a pochybnostiam dieťaťa a chce, aby dieťa malo stabilné a harmonické výchovné prostredie.

18. Odvolateľka tiež poukázala na syna navrhovateľa z prvého manželstva, ktorý bol dlhé obdobie drogovovo závislý. Zdôraznila, že zmysel úpravy styku podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine je zachovanie väzieb medzi rodinnými príslušníkmi a dieťaťom, pričom tento styk nemôže zasahovať do výkonu rodičovských práv a povinností v takej miere, ako v napadnutom rozsudku upravil súd. Prvoradým kritériom, ktorý mal súd vziať v tomto prípade do úvahy, je záujem dieťaťa, pričom podotkla, že záujem dieťaťa neznamena, že dieťa vie posúdiť, čo je pre jeho vývoj dobré. Dieťa vo veku C. (10 rokov) nevie posúdiť manipuláciu zo strany dospelého. V tejto spojitosti namietala spôsob, akým súd vypočúval maloleté dieťa, keď až v deň konania pojednávania súd požiadal matku, aby zabezpečila prítomnosť maloletej, čo matka akceptovala, zabezpečila odvoz maloletej zo školy. Maloletá sedela vonku pred pojednávacou miestnosťou cca dve hodiny, a to s príbuzným navrhovateľa. Je teda pravdepodobné, že táto osoba mala dosť času s maloletou hovoriť a ovplyvniť ju v tom smere, ako vypovedať, o to viac, že matka s maloletou o návrhu navrhovateľa nejako podrobnejšie nehovorila. Preto matka aj požiadala kolízneho opatrovníka o opätovné prešetrenie pomerov a zistenie názoru dieťaťa. Navyše, otázky súdu (aj kolízneho opatrovníka) boli maloletej kladené značne sugestívnym, neprimeraným a nevhodným spôsobom, preto výsledky tohto výsluchu sú značne skresľujúce a nezodpovedajú skutočnosti a názorom samotnej C.. Maloletá bola doslova navádzaná, ako má odpovedať, pokiaľ by výsluch viedol psychológ, viedol by ho určite inak.

19. Navrhovateľ podľa matky nemal právny nárok na vydanie rôznych potvrdení (škola, krúžky a pod.), ktoré súdu predložil, nakoľko nie je zákonným zástupcom dieťaťa a nemá právo žiadať akékoľvek potvrdenia ohľadom dieťaťa, aj s ohľadom na ochranu osobných údajov dieťaťa. Subjekty, ktoré takéto potvrdenia vydali, tak konali v rozpore so zákonom, ide preto o dôkazy získané protiprávne, na ktoré nie je možné prihliadať. Osobitne tiež upozornila, že navrhovateľ vo veľkom chová včely, pričom maloletá je alergická na včelí jed, uštipnutie včelou by pre ňu mohlo mať fatálne následky.

20. Odvolateľka tiež nesúhlasila s postupom súdu, ktorý zamietol, znalecké dokazovanie posúdením matky a navrhovateľa, hoci išlo o dôkaz zásadný a významný pre rozhodnutie súdu a pre zistenie, či je stretávanie sa navrhovateľa a maloletej v súlade s jej záujmami, pričom svoje konanie odôvodnil nedostatočne.

21. Záverom matka upozornila na zjavnú nesprávnosť výroku, keďže navrhovateľ by mal mať možnosť byť s C. každý nepárny víkend, každú párnú stredu, druhý týždeň v júli a druhý týždeň v auguste. Toto považuje za neprijateľné, nakoľko ona nemá ani jeden týždeň v lete, kedy by mohla byť s dieťaťom (fakticky navrhovateľ má viac času s maloletou ako samotná matka), keď podľa by počas letných prázdnin mala byť u navrhovateľa: 30.6.10.7.-11.7.12.7.-18.7.24.7.-25.7.28.7.7.8.-8.8.9.8.-15.8.18.8.28.8.- 29.8.1.9.

22. V písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhovateľ žiadal odvolanie matky zamietnuť.

23. Primárne namietla, že odvolanie bolo podané oneskorene, nakoľko matka maloletej dňa 21.05.2021 bola nahliadať do spisu a vyhotovovala si kópiu celého spisu. Rozhodnutie bolo právnej zástupkyňi navrhovateľa doručované do elektronickej schránky dňa 17.05.2021, a teda písomné vyhotovenie rozhodnutia sa už v čase nahliadania do spisu tam nachádzalo. Samotná matka maloletej si toto rozhodnutie prevzala neskôr, hoci mala k dispozícii celé znenie rozsudku. Dňa 17.05.2021 bolo toto rozhodnutie zrejme zasielané aj pôvodnej právnej zástupkyňi JUDr. Lucii Uhelovej do dátovej schránky.

24. Odhliadnuc od uvedeného je podľa navrhovateľa z odvolania zrejme averzia matky voči nemu a pocit krivdy z rozhodnutia súdu. Odvolanie matky maloletej ako aj jej konanie pred podaním odvolania je obštrukčné s cieľom zabrániť kontaktu navrhovateľa a maloletej C.. Na pojednávaní bolo riadne preukázané, že vzťah navrhovateľa a maloletej má takú intenzitu a hĺbku, že je obdobný vzťahu otca a dcéry. Nie je pravdou, že vzťah navrhovateľa a matky bol kamarátsky. Jednalo sa o intímny vzťah. Aj keď navrhovateľ a matka maloletej nebývali spolu v jednej domácnosti s pár výnimkami, de facto viedli spoločnú domácnosť. Navrhovateľ financoval každodenné potreby, kooperoval na vedení domácnosti, robieval nákupy pre domácnosť matky maloletej, financoval kúpu kolobežky, bicykla, zdravotníckych potrieb pre maloletú - okuliare atď. Pokiaľ matka opakovane uvádza, že "vedela ako dopadla prvá manželka navrhovateľa a tiež vzhľadom na povahové a osobnostné črty navrhovateľa nevidela perspektívu nadviazania vážneho vzťahu s ním", nezodpovedanou otázkou zostáva, že prečo nechávala navrhovateľa financovať jej domácnosť a starostlivosť o jej dieťa a prečo tento "vzťah - nevzťah" trval takmer 10 rokov. Ako samotná matka maloletej uviedla na pojednávaní, problémom je mladšia priateľka navrhovateľa a skutočnosť, že po dlhých rokoch sa navrhovateľ rozhodol sám tento vzťah ukončiť, čím zrejme bolo zasiahnuté ego a city matky maloletej.

25. Z vyjadrení matky maloletej vyplynulo, že vlastne celých takmer 10 rokov žila s klamárom, podvodníkom, manipulátorom a veľmi zlým človekom. V skutočnosti to bol práve navrhovateľ, ktorý

sa vždy snažil o racionálne riešenie situácie. V otázkach styku s maloletou a ich vzájomného vzťahu inicioval stretnutie u mediátorky, ktoré však z bizarných dôvodov matka odmietla. Tým dôvodom mala byť skutočnosť, že deň pred mediáciou mala volať na linku pomoci, kde ju vystríhali pred mediátormi ako manipulátormi.

26. Na strane navrhovateľa neexistuje žiaden vážny dôvod k tomu, aby sa nemohol v rozsahu súdom určeného styku plnohodnotne starať o dieťa vo veku 10 rokov. Maloletá stále nemôže nijakým spôsobom komunikovať s navrhovateľom, nakoľko jej to matka zakazuje a zablokovala ho v telefóne aj tablete. Matka maloletej sa viackrát na pojednávaní nelichotivo vyjadrila o navrhovateľovi, hoci spolu v partnerskom vzťahu ako druh a družka žili od roku 2009. Tento typ vzťahu druh a družka matka maloletej potvrdila aj vo svojej výpovedi na pojednávaní. Ako uviedla samotná maloletá vo svojom vyjadrení, má navrhovateľa rada, dokonca členov jeho rodiny považuje za svoju vlastnú rodinu. Tiež uviedla, že mamu ľúbi, ale má k nej rešpekt aby ju nesklamala, ale napriek tomu nechce prísť o otca. V súkromnom kontakte ho oslovovala ako T. a pred verejnosťou resp. na verejnosti ho vnímala a ukazovala na neho ako na svojho otca. Z vykonaného dokazovania bola ustálená hlboká citová väzba maloletej k navrhovateľovi ako aj navrhovateľa k maloletej. Maloletá po odchode z pojednávacej miestnosti sa hodila na navrhovateľa a objala ho. Matka sa snažila ju odtrhnúť, ale samotná sudkyňa sa vyjadrila, že ona jej to dovolila a sľúbila jej, že sa na ňu nebude nikto hnevať, keď po odchode z pojednávacej miestnosti spraví to, čo veľmi chce spraviť. Aj na toto pojednávanie maloletú doviezla (a odviezla) sestra navrhovateľa navrhovateľa.

27. Navrhovateľ sa snažil s maloletou skontaktovať aspoň počas obedňajších prestávok tak, že pred školou ju počkal a aspoň pozdravil. Takýmto „nelegálnym“ spôsobom sa snažil byť s ňou aspoň v krátkom kontakte. Navrhovateľ nikdy nekázal maloletej klamať ani ju na klamstvo voči matke nenavádzal. Navrhovateľ maloletú nemôže vlastne ani vidieť, komunikovať s ňou, tešiť sa s ňou a už vôbec nie vykonávať spoločné voľnočasové aktivity tak, ako na to boli spoločne zvyknutí. Navrhovateľ bol fakticky odstránený zo života maloletého dieťaťa, aktuálne nemôže s ním realizovať žiadne stretnutie, žiaden spoločný život.

28. Čo sa týka práva dieťaťa byť vypočuté v súdom alebo správnom konaní, v ktorom sa rozhoduje o veciach, týkajúcich sa jeho samotného, toto právo dieťaťa korešponduje s povinnosťou súdu prihliadať na názor dieťaťa. Tvrdenie matky maloletej, že potvrdenia boli získané v rozpore so zákonom nie je pravdivé. Samotný navrhovateľ viaceré z krúžkov platil a hradil. Keby matka nesúhlasila s návštevou týchto krúžkov tak ako to tvrdila, tak by dieťa na tieto krúžky nenechávala navrhovateľom voziť a zúčastňovať sa ich. Potvrdenia neboli získané ani v rozpore s GDPR nariadením, nakoľko navrhovateľ samotný mal k dispozícii aj viaceré lekárske správy maloletej obsahujúce jej rodné číslo pri návštevách lekárov a zdravotníckych zariadení. Tvrdenie matky maloletej, že navrhovateľ nikdy nezabezpečoval hmotné/finančné potreby pre dieťa nie je pravdivé. Do prvoinštančného konania bol doložený list vlastníctva, ktorý dokladuje kúpu bytu na ul. G. ktorý je toho času napísaný na matku maloletej a bol kupovaný ako štartovací byt pre maloletú, čo ani samotná matka maloletej na pojednávaní nespochybnila. Nie je pravdou, že navrhovateľ nikdy nemal zodpovednosť voči maloletej. Mal zodpovednosť ako za vlastné dieťa. od útleho veku ju kúpaval, trávil s ňou čas, vychovával ju, vozil ju do škôlky a zo škôlky, vozil ju do školy a zo školy, učil sa s ňou, lyžoval s ňou, plával s ňou, navštevoval s ňou lekárov a odborné ambulancie. Tvrdenie matky maloletej, že maloletá je alergická na včelí jed nie je potvrdené. Bežná reakcia na včelie uštipnutie je mierny opuch miesta vpichu, čo sa stalo aj maloletej. Pre takýto prípad má navrhovateľ v lekárničke príslušné antihistaminiká, vôbec ako pri každom poštipaní hmyzom.

29. V písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu kolízny opatrovník uviedol, že so všeobecnou úpravou styku sa plne stotožňuje. K stretávaniu počas letných prázdnin sa na pojednávaní vyjadril tak, že ho v rozsahu týždne v mesiaci júl a 2 týždne v mesiaci august. Tým prihliadal aj na vyjadrenie maloletej. Táto sa opakovane, či už na šetrení pomerov v domácnosti matky za prítomnosti kolízneho opatrovníka ako i na súdom pojednávaní za prítomnosti sudkyne a kolízneho opatrovníka vyjadrila, že má navrhovateľa veľmi rada, že jej chýba a chce byť s ním, chce u neho aj prespať, chce byť s ním aj cez prázdniny, ale chce byť aj s mamou a kamarátkami. Vzťah mal. A p. M. nemá len krátkodobý charakter, ale budoval sa aj za pomoci, resp. hlavne za pomoci matky maloletej takmer 10 rokov.

30. V písomnom stanovisku k vyjadreniu navrhovateľka a kolízneho opatrovníka matka uviedla, že čo sa týka financovania potrieb dieťaťa, pokiaľ niečo C. navrhovateľ zakúpil, bolo to podľa jeho vlastnej úvahy a bez nejakej dohody s ňou, ona ho nikdy o nič nežiadala. Ohradila sa voči tomu, že by ju navrhovateľ financoval, ako to naznačuje vo svojom vyjadrení. Nikdy totiž od navrhovateľa nič nechcela, o nič ho

nežiadala a nič od neho nepotrebovala. Zásadne nesúhlasí s tým, že navrhovateľ sa chce podieľať, na výchove maloletej, nakoľko jednak na to nemá žiadne právo, jednak to vnímam ako hrozbu pre dieťa.

31. Podľa matky maloletá nikdy nepovedala v súvislosti s navrhovateľom, že nechce prísť o otca. Naopak, bez kontaktu s navrhovateľom, bez jeho neprírodných a zvláštnych prejavov voči nej, je v bezpečí, spokojná a šťastná. Maloletá sa na navrhovateľa po výsluchu na pojednávaní nehodila, on sa na ňu doslova vrhol po tom, čo vyšla z pojednávacej miestnosti a maloletá sa voči týmto jeho „fyzickým prejavom“ nevie brániť, hoci sama matke potom povedala, aké jej to bolo nepríjemné. Matka je tiež toho názoru, že má právo rozhodnúť, s kým bude maloletá komunikovať. Zopakovala, že výsluch maloletej považuje za neprimeraný a „extrémny“ zásah do práv dieťaťa. Maloletá bola totiž vzatá zo školy, o tom, že by mala ísť na súd, ju nikto vopred neupozornil (matka nevedela, že ju súd chce vypočuť) a nebola si vedomá dosahu svojej výpovede na súde, nakoľko jej to nebolo vysvetlené. Až po vyhlásení rozsudku zistila, o čo vlastne ide a ako často by mala chodiť k navrhovateľovi, s čím nesúhlasí ani ona sama. Matka uviedla, že nevie o tom, že by niekto zisťoval, či C. chce byť vypočutá pred súdom a akým spôsobom.

32. Čo sa týka bytu, ktorý mal navrhovateľ kúpiť pre maloletú, k tomu uviedla, že navrhovateľ ju požiadal, či môže byť tento byt písaný na ňu, pričom matka „nevie o skutočnom dôvode, ktorý ho k tomu viedol“. Sama nedomyslela, že s tým môže byť problém, s týmto bytom však nijako nedisponuje, nemá od neho kľúče, pokiaľ vie, navrhovateľ ho prenajíma. Ona je teda len formálny vlastník a v blízkej budúcnosti podnikne kroky potrebné k tomu, aby túto situáciu vyriešila.

33. Vo vzťahu ku kolíznemu opatrovníkovi matka uviedla, že tento po celý čas vystupoval jednostranne v súlade s navrhovateľom, bez ohľadu na to, čo uvádzala a čo je v skutočnom záujme dieťaťa. Vo zvyšnej časti matka opakovala doterajšiu argumentáciu.

34. Z obsahu spisu nadväzne vyplýva, že uznesením č.k. 10CoPno/2/2021-202 zo dňa 13.7.2021 odvolací súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk PhDr. T. M. s maloletou C. C., nar. XX.XX.XXXX tak, že menovaný je oprávnený do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 11P/37/2021 stretávať sa s maloletou C. C., nar. XX.XX.XXXX, v neprítomnosti matky v rozsahu od piatku 30.7.2021 od 9.00 hod. do nedele 1.8.2021 do 19.00 hod., jeden týždeň počnúc druhým pondelkom v mesiaci august od 9.00 hod. do bezprostredne nasledujúcej nedele do 19.00 hod. a od piatku 27.8.2021 od 9.00 hod. do nedele 29.8.2021 do 19.00 hod.

35. Krajský súd vychádzal z toho, že boli v konaní v dostatočnom rozsahu osvedčené nevyhnutné predpoklady pre vydanie neodkladného opatrenia a to dlhodobým vývojom založený vzťah medzi maloletou a navrhovateľom, vôľa samotného dieťaťa stretávať sa s menovaným a potreba včasnej úpravy založená na konaní matky, ktorá v bezprostredne predchádzajúcom období úplne prerušila možnosť kontaktu navrhovateľa s maloletou. Zároveň nebola preukázaná/osvedčená žiadna zásadná okolnosť indikujúca kvalifikovanú prekážku pre stretávanie navrhovateľa s maloletou.

36. V písomnom podaní zo dňa 11.8.2021 navrhovateľ oznámil, že bol nútený podať na matku trestné oznámenie na OOPZ Ružomberok, nakoľko neakceptuje neodkladné opatrenie, ktorým mu bol upravený styk s maloletou C..

37. V písomnom vyjadrení k vyjadreniu navrhovateľa kolízny opatrovník zotrval na svojom stanovisku, že stretávanie T. M. s maloletou je v jej záujme.

38. V písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky kolízny opatrovník uviedol, že absolútne odmieta, že v konaní nevystupoval nestranne a že obhajoval záujmy navrhovateľa. Zdôraznil, že vykonal všetky úkony, ktoré mu stanovuje zákon. Dňa 23.04.2021 vykonal pohovor s mal. C.. Stanovisko mal. bolo tlmočené na súdnom pojednávaní za prítomnosti účastníkov konania. Mal. C. bola vypočúvaná aj sudkyňou priamo na súdnom pojednávaní (6.5.2021) za prítomnosti kolízneho opatrovníka. Jej vyjadrenia boli totožné. Matka maloletej požiadala listom zo dňa 8.6.2021 okrem iného o opätovný pohovor s mal. C. prostredníctvom iného zamestnanca. Na základe prešetrenia podania bolo matke maloletej listom zo dňa 6.7.2021 zaslané vyjadrenie. Kolízny opatrovník zopakoval, že je v záujme maloletej stretávanie s p. T. M.. Matka pri osobnej návšteve v domácnosti (keď táto trvala 3 hodiny) aj na súdnom pojednávaní uviedla, že p. M. chodieval za mal. denne, chodieval za ňou aj po ich rozchode a brával si ju domov spať. Takisto matka uviedla, že maloletá má T. veľmi rada a on ju má neskutočne rád. Určite nie je pre mal. C. prirodzené nestretávať sa s človekom, s ktorým trávila čas a majú spoločné zážitky.

39. Kolízny opatrovník tiež upozornil, že matka nerešpektuje uznesenie KS Žilina č. k. 10CoPno/2/2021-202 zo dňa 13.07.2021. Podľa tohto uznesenia sa doteraz nezrealizovalo ani jedno stretnutie. Na základe toho telefonicky predvolal matku a p. M. za účelom zmierlivého konania v záujme

maloletého dieťaťa, aby nemuselo dôjsť k výkonu rozhodnutia, príp. ďalším súdnym konaniam. Matka sa však odmietla zúčastniť spoločného stretnutia. Dňa 10.08.2021 jej bolo odoslané písomné predvolanie, aby sa dostavila spolu s mal. C. za účelom ponuky odborných metód na podporu riešenie výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch. Do dnešného dňa na predvolanie nereagovala.

40. Kolízny opatrovník sa nestotožnil s tvrdením matky, že konal zaujato, v rozpore so záujmom dieťaťa a nezohľadnil jeho názor. Plne totiž rešpektovala názor vyslovený dieťaťom, maloletá bola oboznámená s tým, že jej vyjadrenia pred pracovníčkami SPODaSK a súdom budú prezentované účastníkom konania. P. Q. postupovala v zmysle zákona č. 305/2005 a vykonala sociálne zisťovanie tak ako u matky ako aj u navrhovateľa. Zo sociálneho zisťovania vyhotovila Správu, ktorá bola predložená okresnému súdu k predmetnému konaniu. Za kolízneho opatrovníka maloletej C. bol súdom určený uznesením úrad, ten následne podľa rozvrhu práce a prerozdelenia agendy na SPODaSK poveril p. Q. zastupovaním úradu v konaní pred súdom a funkciou kolízneho opatrovníka. Úrad nesúhlasí, že konanie p. Q. bolo v rozpore so záujmom dieťaťa, nakoľko aj v správe aj v zisťovaniach bol predovšetkým zohľadnený názor dieťaťa. Úrad ďalej nemá vedomosť o zaujatosti p. Q. voči matke alebo voči p. M., ani mu nie je známy rodinný alebo iný blízky vzťah k vyššie spomenutým osobám.

41. Napokon, v písomnom stanovisku k ostatným vyjadreniam navrhovateľ uviedol, že pokiaľ sa matka obáva negatívneho vplyvu navrhovateľa na maloletú (navádzanie na klamanie), v konaní bol preukázaný pravý opak. Matka totiž tvrdila, že maloletá si sama odstránila účet na sociálnej sieti a komunikačnej platforme WhatsApp, bola to však matka, ktorá to vykonala. Dodal, že maloletej a jej matke tiež venoval veľkú časť svojho života, ktorú, nebyť emocionálnych väzieb, by asi tiež strávil inak. Tvrdenia matky o tom, že na navrhovateľa nemala „žiadne požiadavky na nejaký vzťah a nemala ani záujem o to, aby žili ako partneri, nakoľko takéto city voči navrhovateľovi neprechovávala“ sú v príkrom rozpore s obsahom jej výsluchu ako účastníka konania na súde, kde emocionálnym spôsobom vypovedala, ako dávala navrhovateľovi šancu, aby bol s nimi, ako mu dávala podmienky a ako na neho naliehala, aby sa rozhodol, že či bude žiť sám alebo s nimi. Maloletá od útleho veku bola v kontakte s navrhovateľom, úvahy o „nevhodných fyzických prejavoch“ typu objímanie, stískanie a posadenie si maloletej na kolená niečo vypovedajú o sociálnych väzbách matky maloletej. Navrhovateľ s maloletou chodieval od útleho veku plávať, športovať, kúpil ju ako maličkú.

42. Krajský súd ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 34 CSP), po zistení, že odvolanie podal subjektívne legitimovaný účastník konania (§ 2 ods. 1 a § 7 CMP v spojení s § 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení § 65 CMP až 67 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil podľa § 388 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP tak, ako to vyplýva z výrokovkej časti tohto rozsudku.

43. Primárne je nedôvodnou je námietka navrhovateľa o oneskorenosti predloženého odvolania. Rozsudok bol matke doručený (doručenka na č.l. 116 spisu) dňa 4.6.2021 (v tom čase už nebola zastúpená pôvodnou právnu zástupkyňou). Nakoľko 15-ty deň zákonnej lehoty na podanie odvolania takto pripadol na sobotu - 19.6.2021, posledným dňom na podanie riadneho opravného prostriedku (§ 121 ods. 4 CSP) bol pondelok 21.6.2021. Práve v tento deň bolo súdu odvolanie matkou aj doručené, je preto podané včas. Na uvedenom závere nič nemení skutočnosť, že matka dňa 19.5.2021 nahliadla do spisu (úradný záznam na č.l. 117 spisu) a teda mala možnosť sa oboznámiť s obsahom rozsudku. Relevantné účinky doručenia - vrátane začatia plynutia lehoty na podanie odvolania - sa totiž viažu (práve a len) na zákonom predpísaný/vymedzený spôsob doručovania súdneho rozhodnutia (§ 105 a nasl. CSP), ktorým (zákonným spôsobom) nie je nahliadnutie do spisu (resp. prefotenie obsahu rozsudku), ako to nesprávne podsúva navrhovateľ.

44. Rozvinúc opísané platí, že dotknutý rozsudok musel byť podrobený odvolaciemu prieskumu. Po jeho vykonaní však odvolací súd dospel k záveru, že predostreté odvolanie je opodstatnené len v minimálnej miere/časti.

45. Úvodom možno poukázať na nesprávnosť argumentácie odvolateľky o tom, že v dôsledku úpravy súdu prvej inštancie bude mať počas letných prázdnin navrhovateľ fakticky viac času s maloletou ako samotná matka. Z matkou vpracovaného „rozpisu“ termínov (bod 21 tohto odôvodnenia) je totiž evidentné, že došlo k nepochopeniu príslušnej časti výroku napadnutého rozsudku, kde je stanovená systematika všeobecnej a osobitnej úpravy styku s maloletou tak, že v čase letných prázdnin bude dieťa

u navrhovateľa „len“ jeden týždeň v mesiaci júl a jeden týždeň v mesiaci august. Inými slovami, počas letných prázdnin sa aplikuje výlučne osobitná úprava stretávania.

46. Krajský súd tu dodáva, že hoci súdom prvej inštancie formulovanému výroku nie je možné z rozoberaného hľadiska (vymedzenie vzťahu/prelínania osobitnej a všeobecnej úpravy styku) vytknúť vecné/obsahové pochybenie, pristúpil v rámci znenia „svojho“ rozsudku k formulačnej úprave/zjednodušeniu tejto časti výroku.

47. V plnej miere odmietnuť je potrebné odvoláciu námietku matky smerujúcu voči výsluchu maloletej. Týmto procesným postupom/inštitútom súd prvej inštancie plnohodnotne realizoval chránené (čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, resp. § 38 CMP) právo maloletého dieťaťa slobodne vyjadrovať svoj názor vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú. Vypočutie a následné prihliadnutie na názor dieťaťa je totiž jedným z prostriedkov realizácie jeho najlepšieho záujmu. To ale neznamená, že je len jediným, okresný súd totiž pristúpil k posúdeniu záujmu dieťaťa komplexne - aj vo svetle ostatných skutkových zistení - nielen s ohľadom na jeho názory a priania. Pokiaľ matka namieta formu jeho vykonania, odvolací súd po oboznámení sa so zvukovým záznamom z pojednávania (v rámci ktorého došlo k vypočutiu dieťaťa) konštatuje, že zo strany konajúcej/zákonnej sudkyne nebol zistený žiadny pochybenie spôsobilý spochybniť výpoveď (jeho procesnú „hodnotu“) maloletej. Výsluch dieťaťa bol totiž vedený profesionálne, zvolená formulácia rozhovoru s dieťaťom (vrátane uvoľnenej komunikácie s ním) adekvátne zodpovedala tomu, že vyslúchanou osobou je dieťa vo veku 11 rokov. Nie je možné hovoriť v tejto spojitosti o nátlaku alebo inej neprímeranosti. Súdom položené otázky smerovali práve a len k predmetu konania - zisteniu postojov dieťaťa, ktoré vypovedalo o skutočnostiach - citových väzbách k osobám vo svojom okolí - ktoré (skutočnosti) dieťa v tomto veku je spôsobilé pochopiť a verbalizovať. Samotné odpovede maloletej nemožno po ich vypočutí hodnotiť/označiť inak ako skutočne spontánnu a úprimnú výpoveď, v rámci ktorej maloletá otvorene opísala svoju pozitívnu citovú väzbu „mám ho veľmi rada“ k navrhovateľovi (zhodne s tým, ako sa vyjadrila i pred kolíznym opatrovníkom). Podľa názoru odvolacieho súdu teda neexistuje relevantná okolnosť spôsobilá vyvrátiť vierohodnosť obsahu dotknutej výpovede maloletej. Súčasne okolnosti realizácie tejto výpovede korešpondujú ustanoveniu § 116 CMP, v zmysle ktorého, ak sa to neprieči účelu konania, je súd povinný informovať o prebiehajúcom konaní maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľou vyspelosť schopný pochopiť jeho význam a objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci. Uvedené okresný súd aj primeraným spôsobom v úvode výsluchu učinil.

48. Pokiaľ matka v danej spojitosti namieta, že „maloletá si nebola vedomá dosahu svojej výpovede“, resp. že „až v deň konania pojednávania súd požiadal matku, aby zabezpečila prítomnosť maloletej“, v dôsledku čoho „matka s maloletou o návrhu navrhovateľa nejako podrobnejšie nehovorila“, táto argumentácia navodzuje dojem, že matka fakticky súdu vytýka, že jej nevytvoril dostatočný priestor na možnosť ovplyvnenia spontánne vysloveného názoru dieťaťa, ktorý (názor) nezodpovedá predstave matky. Takémuto vnímaniu „objektivity“ zo strany matky príznačne nasvedčuje aj jej tvrdenie týkajúce sa kolízneho opatrovníka, ktorý „po celý čas vystupoval jednostranne...bez ohľadu na to, čo matka uvádzala a čo je v skutočnom záujme dieťaťa...“. Z uvedeného je zrejmé, že matka ani nepripúšťa, že by sa skutočný záujem dieťaťa mohol odlišovať od jej názoru. Tu sa žiada poznamenať, že hoci matka osobitne zdôraznila, že absolvovala v rámci osvojovacieho procesu komplexnú prípravu na rodičovstvo, jej prístup k rodičovským právam a predovšetkým povinnostiam v súdnej veci nasvedčuje deficitom v tejto oblasti, keď matka prehliada, že rodičovstvo nepredstavuje „uzurpovanie si dieťaťa“, ale rešpektovanie jeho individuality, v rámci ktorej sa potreby dieťaťa môžu odlišovať od záujmov/potrieb rodiča. Dobre fungujúca osobnosť rodiča je totiž spojená so schopnosťou reálne/skutočne (nie len neustálym slovným/formálnym deklarováním) uprednostniť záujem dieťaťa a to aj (resp. práve) v prípadoch, keď tento nezodpovedá vôľi/názoru/preferencii rodiča. Inými slovami, ako výstižne poznamenal súd prvej inštancie, podstatou tohto sporu je neschopnosť matky preniesť sa nad animozitu, ktorú od narušenia vzájomných vzťahov pociťuje vo vzťahu k navrhovateľovi (a ktorá animozita môže byť z hľadiska partnerských očakávaní matky i dôvodná) a titulom získaných rodičovských práv sa rozhodla navrhovateľa úplne vylúčiť zo života maloletej, úplne ignorujúc, že čím týmto konaním ochudobňuje duševný svet (a tým aj jeho vývoj) dieťaťa o pozitíva nesporne vyplývajúce zo sociálnej interakcie s osobou, ktorá si s dieťaťom od jeho najútlejšieho veku vytvorila fungujúcu vzťahovú väzbu.

49. Navyše je potrebné zdôrazniť, že maloletou v rámci posudzovaného výsluchu vyslovený názor plne korešponduje pôvodnému stanovisku matky (napr. bod 38 tohto odôvodnenia), ktorá sama potvrdzovala, že maloletá ma navrhovateľa rada (jej vyjadrenie npojednávani - čl. 100 spisu). Nie je potom pochopiteľné, aký iný názor by mala maloletá odprezentovať po tom, čo by matka mal dostatok času ju na výsluch „pripraviť“. Takáto (pri viacerých tvrdeniach sa prejavujúca) vnútorná protirečivosť

a nekonzistentnosť postojov matky (v protiklade s úprimnosťou výpovede maloletej) znemožňuje akceptovanie hodnovernosti jej odvolacej argumentácie. Možno tu dodať, že pokiaľ aktuálne už (viď vyjadrenie predložené matkou v záverečnej fáze odvolacieho konania - čl. 272 a nasl. spisu) matka argumentuje tým, že maloletá navrhovateľa odmieta, uvedené nasvedčuje nezvládnutiu/zneužitiu rodičovskej pozície (už len z dôvodu ignorovania právoplatného a vykonateľného neodkladného opatrenia súdu), nakoľko inak než nevhodnou manipuláciou (správne okresný súd uviedol, že maloletá v tejto záležitosti napriek svojej vôli nepôjde do konfliktu s matkou, na ktorú je bytostne odkázaná) nie je vysvetliteľný tak diametrálny/zásadný názorový posun (v krátkej dobe bez kontaktu navrhovateľa s maloletou) dieťaťa od jednoznačne pozitívnej akceptácie navrhovateľa maloletou až po jeho odmietanie. Takéto konanie a nie súdom vykonaný výsluch môže vo svojich dôsledkoch predstavovať matkou neprímerane akcentovaný „extrémny zásah“ do práv dieťaťa.

50. Pre úplnosť k vyššie spomenutej/načrtnutej námietke matky týkajúcej sa kolízneho opatrovníka je potrebné dodať, že v konaní nebol zistený žiadny exces nasvedčujúci nesprávnemu výkonu (zaujatosti) kurately. Dotknutá námietka tak vychádza len zo subjektívnej nespokojnosti matky s názorom kolízneho opatrovníka. Tento (názor opatrovníka) však má svoj základ v relevantne ustálennej/zistenej skutkovej situácii.

51. Pokiaľ matka tiež argumentuje, že stretávanie maloletej s navrhovateľom zasahuje do jej rodičovských práv, odvolací súd upriamuje je pozornosť na určujúcu skutočnosť, že nárok blízkej osoby na úpravu styku s dieťaťom explicitne vyplýva (§ 25 ods. 5 Zákona o rodine) z relevantnej právnej úpravy. Nadväzne platí, že existencia rodičovského práva sama osebe (bez ďalšieho) neznamena vylúčenie práva blízkej osoby na stretávanie s dieťaťom. Akceptovanie názoru matky (v zmysle ktorého stretávanie blízkej osoby s dieťaťom sa nezlučuje s výkonom rodičovských práv) by viedlo k obsolentnosti/neúčinnosti označeného ustanovenia, čo je neakceptovateľné.

52. Odvolací súd si neosvojil ani námietku "nezákonnosti" dôkazov (potvrdení, ktoré si od príslušných subjektov vyžiadal navrhovateľ, hoci predtým sama akceptovala, že navrhovateľ sa s maloletou dotknutých kurzov zúčastňoval) predložených v konaní navrhovateľom. Východiskovo je potrebné vymedziť, že (v takýchto prípadoch) ide vždy o stret dvoch záujmov, jedným je záujem na správnom zistení skutkového stavu, čím sa realizuje právo na spravodlivý proces, garantované v čl. 46 Ústavy a na druhej strane záujem na zadovážovaní dôkazov zákonným spôsobom. (princíp legality - čl. 2 ods. 2 Ústavy SR). V súdnej veci je z rozoberaného hľadiska osobitne významná tá okolnosť, že ide o mimosporové konanie, ovládané vyšetrovacou zásadou (čl. 6 Základných princípov v spojení s § 35 CMP), ukladajúcou súdu zistiť skutočný stav veci. Je preto možné predpokladať, že súd by si príslušné potvrdenia vyžiadal aj sám, pričom matka nenamieta nepravdivosť obsahu vyjadrení, ale to, že ich mal navrhovateľ získať v rozpore s princípom ochrany osobných údajov dieťaťa. Nakoľko striktné (automatické) nepripustenie vykonania dôkazov v takýchto prípadoch by predstavovalo bezvýnimčné povýšenie druhého z vyššie pomenovaných záujmov, je na mieste pristúpiť k riešeniu danej situácie prostredníctvom (trojstupňového) testu proporcionality zahŕňajúceho posúdenie vhodnosti, potrebnosti a primeranosti zásahu. V tejto spojitosti je nepochybné, že dotknuté dôkazy sa týkali práve a len preukázania bezprostredného predmetu konania (vhodnosť) - väzby medzi navrhovateľom a maloletou, ďalej predstavovali významnú súčasť komplexu skutkových záverov umožňujúcich súdu rozhodnúť vo veci (potrebnosť) a ani pri posúdení primeranosti - t.j. aká konkrétna ujma (matka ju nešpecifikuje) by na strane maloletej mala nastať (primeranosť) - nemožno dospieť k záveru, že vykonanie predmetných dôkazov zasiahlo do práv dieťaťa neprípustnou intenzitou.

60. Napokon, krajský súd sa stotožnil aj so záverom okresného súdu o nadbytočnosti znaleckého dokazovania v súdnej veci. Reťazec skutkových zistení, tak ako ich vo vzájomných súvislostiach vyhodnotil súd prvej inštancie, umožňuje konštatovať praktickú istotu o absencii kvalifikovanej pochybnosti o rozmere/hĺbke vzťahovej väzby medzi navrhovateľom a maloletou, ktorá (pochybnosť) by musela viesť k nariadeniu znaleckého dokazovania.

61. Atribút účelovosti vykazuje (aj) zásadná odvolacia argumentácia matky založená na negatívnom vykreslení (paradoxne) tej osoby, ktorej sama umožnila kontakt s dieťaťom výrazne presahujúci rámec štandardného „kamarátskeho“ vzťahu, v zásade počas celého doterajšieho života dieťaťa. Inými slovami, nie je štandardné/bežné ani v kamarátskom vzťahu dvoch žien (dvoch mužov), tobôž muža a ženy, aby bol rozsah starostlivosti/kontaktu „kamaráta“ matky s dieťaťom taký (doslova každodenný), ako tomu bolo v posudzovanej veci. Až do absurdných súvislostí/polôh sa dostáva argumentácia matky o nevhodnej „obsesii“ navrhovateľa maloletou napr. v kontexte zranenia chrčtice maloletej v poslednom/nedávnom období (už po narušení vzájomných vzťahov s navrhovateľom), keď sa matka o pomoc obrátila opäť len na navrhovateľa a teda zverila dieťa s (nie jednoduchou) zdravotnou komplikáciou

osobe, ktorá je (podľa vyjadrenia samotnej matky) dieťaťom nezdravo posadnutá. Uvedený postup matky postráda logické vysvetlenie. Je totiž vylúčené, aby zodpovedný rodič skutočne sledujúci záujem dieťaťa, toto dobrovoľne zveril osobe o ktorej tvrdí, že má nežiadúce/závažné osobnostné nastavenie (navyše v momente zvýšenej odkázanosti a zraniteľnosti). Nie je zrejmé, či „obsesiu“ matka videla v objímaní maloletej navrhovateľom (ako úplne prirodzenej, dokonca pre priaznivý vývoj dieťaťa žiaducej/nevyhnutnej veci) alebo naznačuje konanie presahujúce tento rámec (prípadne až so sexuálnym motívom?). V druhom prípade by totiž bolo samozrejmom a logickou povinnosťou matky okamžite oznámiť takéto konanie orgánom činným v trestnom konaní a domáhať sa úplného prerušenia kontaktov navrhovateľ s dieťaťom. K takému konaniu však nikdy zo strany matky nedošlo, naopak, opäť kontaktovala navrhovateľa a dieťa mu zverila. Zároveň je evidentné, že pokiaľ by medzi navrhovateľom a maloletou neexistoval dôverný osobný vzťah, zrejme by ju nemohol sprevádzať počas pobytu v zdravotníckom zariadení. Obdobne aj z okolností posledného pojednávania pred súdom prvej inštancie vyplýva, že dovoz dieťaťa zabezpečila sestra navrhovateľa. Uvedené jednak značne spochybňuje razantné vyhlásenie navrhovateľky, že nikdy od navrhovateľa nič nepotrebovala a nepožadovala, súčasne to potvrdzuje argumentáciu navrhovateľa (resp. i vyjadrenie samotnej maloletej), že dieťa má relevantnú vzťahovú väzbu nie len s ním, ale aj s jeho rodinnými príslušníkmi.

62. V tejto súvislosti je potrebné/vhodné reagovať i na kategorické vyjadrenie matky o tom, že si neželá, aby sa dieťa stretávalo s aktuálnou priateľkou otca. Odhliadnuc od skutočnosti, že v absencii akéhokoľvek racionálneho dôvodu (matka ani len netvrdí, že by priateľka navrhovateľa vykazovala nejaké „nebezpečné“ osobnostné rysy „s výnimkou“ toho, že je o 30 rokov mladšia ako navrhovateľ) pre tento postoj je možno vidieť skutočný dôvod celého konania matky (viď bod 48 veta posledná tohto odôvodnenia), nakoľko pokiaľ by skutočne vnímala vzťah s navrhovateľom v minulosti len ako „kamarátsky“, nemôže existenciu priateľky navrhovateľa považovať za problém. Je potrebné zdôrazniť, že skutočnosť, či navrhovateľ ne/má aktuálne partnerský vzťah, postráda akúkoľvek právnu relevanciu vo vzťahu k jeho nároku ako blízkej osoby na stretávanie sa s dieťaťom. Inými slovami, existencia vzťahu (a to či už manželského alebo partnerského) nie je (bez ďalšieho) okolnosťou vylučujúcou možnosť stretávania sa s dieťaťom (tak ako takouto okolnosťou pochopiteľne nie je ani chov včiel!). Len pre komplexnosť krajský súd poukazuje na časť výpovede maloletej: „Jeho priateľku poznám, mám ju tiež rada, je milá, dobrá.“

63. Matka si pri hodnotení vzťahu s navrhovateľom protirečí aj v ďalších súvislostiach/momentoch. V odvolacom štádiu konania totiž už úplne vylučuje charakter tohto spolužitia ako vzťahu druhá a družky (hoci tento nie je definovaný spoločným bývaním), hoci na iných miestach uvádza, napr. vyjadrenia n.č.l. 73 spisu „intímny styk za celú dobu 11 rokov“, písomné vyjadrenie na č.l. 85 spisu: „v partnerskom zväzku fungovala s navrhovateľom do roku 2019...kedy vzájomné nezhody vyústili do rozchodu“, výpoveď na pojednávaní dňa 6.5.2021: „s navrhovateľom sme boli partneri už zhruba 2 roky predtým, ako došlo k osvojeniu..., resp. „...potom, keď vyšla najavo nevera môjho partnera navrhovateľa, tak ja som sa s ním rozíšla“, alebo „náš rozchod prebiehal dlhší čas“.

64. Preto krajský súd aj túto časť vyjadrení matky - a to že nikdy s navrhovateľom nežili ako druh a družka - vyhodnotil ako nevierohodnú. Pochopiteľne, nie je vylúčené, že po určitej dobe spolužitia s inou osobou (jej bližšieho spoznania), môže človek dospieť k poznaniu, že ide o osobu napr. s manipulátorskými sklonmi (ako sa o tom snaží súd presvedčiť matka), podrobne rozoberané okolnosti/zistenia súdnej veci však vo svojom súhrne oveľa presvedčivejšie opodstatňujú záver, že motiváciou konania matky nie sú neskôr zistené povahové črty navrhovateľa, ale vôľa matky „vymazať“ navrhovateľa zo svojho a v nadväznosti na to aj zo života svojej dcéry, ktorá vôľa bola vyvolaná zistením o bezperspektívnosti ich vzťahu a odmietnutím ponuky navrhovateľa na obnovenie spolužitia po tom, čo matka zistila, že „na instagrame jeho partnerka neustále pridávala fotky ako boli na výlete“.

65. Možno zhrnúť, že matka síce náležite poukazuje na absenciu „rodičovského titulu“ k maloletej u navrhovateľa (preto neexistuje právny podklad na to, aby sa napr. navrhovateľ mohol podieľať na rozhodovaní o zásadných otázkach výchovy dieťaťa), postavenie navrhovateľa je však regulované príslušnou právnu normou (§ 25 ods. 5 ZoR) a vyplýva z preukázanej existencie dlhotrvajúceho emocionálneho vzťahu s maloletou. Takáto - na spoločných spomienkach, zážitkoch, apod. - založená dôverná väzba nezaniká narušením vzájomných vzťahov navrhovateľa s matkou a predstavuje - z pohľadu aplikovanej normy - kvalifikovaný vzťah, ktorého rozvoj je v záujme maloletej. Tá navrhovateľa nevníma ako cudziu osobu, naopak, možno (vychádzajúc zo znalosti problematiky poručenských spisov) s určitou mierou nadnesenia (ale zodpovedajúcou podstate veci) konštatovať, že navrhovateľ sa o maloletú staral viac než mnohí biologickí otcovia. V osobe navrhovateľa a teda nejedná o „akúkoľvek“ tretiu osobu, ale o človeka, ktorý v celom doterajšom živote dieťaťa zohrával nezanedbateľnú (zrejme po matke najvýznamnejšiu) úlohu (viď bod 8 tohto odôvodnenia). Odvolací súd sa stotožňuje s názorom,

že matka zabúda na citový svet a rozmer detskej duše, ktorých nedielnou a podstatnou súčasťou po celý život maloletej bol navrhovateľ.

66. Dôvodnou je však odvolacia argumentácia matky, že rozsah stretávania by mal zohľadniť skutočnosť, že ide o blízku osobu, nie rodiča. Hoci sa navrhovateľ (školská dochádzka, voľnočasové aktivity...) zjavne maloletej venoval v rozsahu nie odlišnom biologickému rodičovi, ide skutočne z hľadiska relevantnej právnej úpravy o „inú“ kategóriu, t.j. blízku osobu, nie „druhého“ rodiča, čo sa musí prejavovať v miere možnosti trávenia času s dieťaťom. Z tohto dôvodu odvolací súd upravil/znížil rozsah stretávania stanovený súdom prvej inštancie. Uvedené však neznamená, že v budúcnosti, pri náležitom upevnení väzby medzi navrhovateľom a maloletou nemôže dôjsť k jeho rozšíreniu a to či už (za ideálnej situácie) dohodou s matkou alebo súdnym rozhodnutím. Vo zvyšnej/prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa na úpravu styku zamietol.

67. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

68. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Spôsoby výkonu rozhodnutia sú upravené v § 378 a nasl. CMP.

Dovolanie je podľa § 420 CSP prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.